

HOOFDSTUK 15

DE RECENTE JAREN 2005 - 2011

“We zien dat onze maatschappij erg dynamisch is, dat er grote veranderingen zijn opgetreden de afgelopen twintig jaar, vooral aangevuurd door de razendsnelle ontwikkelingen binnen de ict-wereld. Onze manier van omgaan met elkaar is daardoor anders geworden, niet noodzakelijkerwijs beter.

Het is er zeker niet gemakkelijker op geworden op de scholen. We zien dat het steeds moeilijker wordt leerlingen te interesseren voor onderwijs. Leraren van nu moeten concurreren met flitsende computergames, met 24 uur televisie, met mobieltjes waarmee je overal en altijd foto's kunt maken en muziek kunt afspelen. We concurreren met play-stations, msn en hyves. Daar kan een monoloog van 50 minuten meestal niet tegen op. En zeker niet als het de zesde monoloog op de dag is!”

Henk Dekker, nieuwjaarstoespraak 2007

Hendriks Wams, 31 jaar aan de RSG verbonden als leerling en administratief medewerker, overleden in 2009. Portret door Rob van Eek

Het is altijd lastig de geschiedenis te beschrijven van de periode waar je midden in zit. De objectiviteit die de afstand van enkele jaren geeft, ontbreekt wat de laatste jaren van de RSG betreft. Ook het feit, dat we nu niet weten wat de gevolgen zijn van het gevoerde beleid, maakt dat we ons beperken in de beschrijving van deze laatste vijf jaar. Het is, wat ons betreft, aan de schrijvers van het volgende jubileumboek om de grondige evaluatie te maken van deze periode.

In 2006 wordt een zogenaamde lwoo licentie aangevraagd. Lwoo, ‘Leerweg Ondersteunend Onderwijs’, is onderwijs voor de zwakkere leerlingen die baat hebben bij extra begeleiding. In kleinere klassen krijgen deze leerlingen intensieve begeleiding van een beperkt aantal leraren. De term “regionale school” krijgt meer inhoud doordat deze leerlingen ook een welkom op de school krijgen. De aanvraag wordt positief beoordeeld, zodat de RSG vanaf augustus met twee lwoo klassen start. Gelijk met deze leerlingen komen ook

een schoolmaatschappelijk werkster en een orthopedagoog.

Het jaar daarop staat in het teken van de aanvraag van de afdeling Techniek Breed. Na intensief overleg met de scholen in de regio en de gemeente weet de school een akkoord te krijgen voor de nieuwe afdeling. Het blijkt dat in de afdeling vmbo vooral meisjes onderdak krijgen. De school biedt immers alleen de sector zorg en welzijn aan, die vooral de voorkeur van meisjes heeft. In augustus 2009 start de sector Techniek Breed, die leerlingen vooral de mogelijkheid biedt zich te oriënteren op de mogelijkheden binnen techniek. In afwachting van de nieuwbouw, die in het najaar van 2011 opgeleverd wordt, vindt de sector onderdak op het industrieterrein.

In januari 2009 overlijdt Hendrik Wams. Door sommigen dé RSG'er bij uitstek genoemd, vanwege het feit dat Hendrik al kort na zijn schoolloopbaan op de RSG in dienst treedt van de school als administratief

medewerker. Hendrik overlijdt na een ziekbed van enkele maanden. Hij is dan 54 jaar oud. Henk Dekker deelt het nieuws van overlijden als volgt mee aan de leerlingen en ouders:

“Met veel verdriet deel ik u en jullie mee dat onze altijd vrolijke collega Hendrik Wams vanavond overleden is. Hendrik heeft onze school ruim 31 jaar lang voorzien van zijn loyaliteit, zijn dagelijkse grappen en grollen en zijn heerlijke relativeringsvermogen. We hebben hem de afgelopen maanden tijdens zijn ziekbed enorm gemist op school, we zullen hem blijven missen.”

Gedurende deze jaren wordt afscheid genomen van onder meer “die-hards” Kasper Doornbos, Fienus Kemkers en Hans Oolders. Vooral Hans Oolders heeft gedurende de 38 jaar in dienst van de school zijn stempel gedrukt op een en ander. We hebben het dan niet alleen over zijn rol als de stevige leraar Duits, die precies weet wat hij wil en dat ook aan zijn leerlingen duidelijk kan maken zonder ooit autoritair te worden. Oolders is naast het geven van zijn lessen ook zeer actief betrokken bij het beleid van de school vanuit zijn functies in de medezeggenschapsraad. Daarnaast ontwikkelt hij samen met Jan Groen heel veel initiatieven op het gebied van buitenschoolse activiteiten. Bijna geen activiteit, geen initiatief vindt plaats zonder Oolders als een van de steunpilaren. Een kleine keuze uit de rij van activiteiten: zijn bemoeienis met de uitwisseling met Papenburg, de organisatie van het Europees jeugdparlement, de actie ‘Red de Pelikanen’, de diverse goede doelen acties en de uitwisseling met een school in Letland. Leraren met de betrokkenheid van een Oolders of Groen zijn natuurlijk onmisbaar voor een goede school, maar vooral onmisbaar voor de beste herinneringen van haar leerlingen.

In het kader van betrokken leraren mag ook de naam van Tjeerd Bosklopper niet ontbreken. Bosklopper is 37 jaar aan de RSG Ter

Apel verbonden geweest. Na een periode als onderwijzer aan ‘De Westermarke’ en een korte tijd in dienst van ‘De Korenschoof’, komt Bosklopper in 1973 de gelederen van de RSG versterken. Hij bewijst zijn kwaliteiten om vele manieren. Als leraar Engels, Nederlands, aardrijkskunde, handelskennis, maar ook als decaan en als aanjager van een aantal geslaagde reünies. Na zijn pensioen in 2002 duikt hij samen met Rigt Pepping in ‘het avontuur van het vertrekonderwijs’. Samen coördineren ze gedurende 9 jaar namens de RSG het onderwijs op het vertrekcentrum. In 2003 wordt Bosklopper benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau, niet alleen vanwege zijn verdiensten voor het onderwijs, maar ook vanwege allerlei andere bestuurlijke activiteiten. In juli 2011 neemt Bosklopper samen met Rigt Pepping afscheid van de school.

In november 2010 krijgt de school een onvoldoende van de inspectie voor het vwo en het beroepsgerichte onderwijs. Doordat de school te ruimhartig is in het bieden van kansen aan leerlingen, kampt men met te veel leerlingen die langer over hun schoolloopbaan doen dan bedoeld. De examenresultaten van de school blijven echter op orde.

In april 2011 legt Henk Dekker op verzoek van het bestuur zijn functie neer. Er blijken te grote verschillen van inzicht te zijn binnen de schoolleiding, waardoor het onderling vertrouwen ontbreekt voor het gezamenlijk bouwen aan de toekomst.

De groei van de school neemt in deze periode ongekende vormen aan. In het schooljaar 2009-2010 wordt de grens van 1000 leerlingen doorbroken. De prognose voor het schooljaar 2011-2012 is dat rond de 1100 leerlingen uit de wijde omgeving op de RSG Ter Apel les gaan krijgen! Kan de school haar bestaansrecht nog duidelijker aangeven?

Henk Dekker

EEEN OEDOUDE TER APELER R.S.G.-FAMILIE.

De Kloosterenclave is het groepje gebouwen dat als een halve maan het aloude Klooster in Ter Apel gedeeltelijk omgeeft. Zij bestaat uit woonhuizen, fraaie boerderijen en uiteraard Hotel Boschhuis. Overdag zijn het de groene en bonte spechten die akoestisch dominant zijn en als het donker wordt de bosuilen. De klok in de toren van het Klooster waarschuwt de bewoners van de enclave al eeuwenlang dat het weer een uur later is geworden. Tegenover het vroegere en helaas afgebroken Hotel de Poort komt U via een zandpad na ongeveer honderd meter bij de woningen Poortweg 2 en 2a. In de eerste woont sinds mensenheugenis de familie Kruit en in de laatste de schrijver van dit artikel. Hun tuinen grenzen aan de bosrand en de riviertjes de Molen A en de Bosbeek. In dit prachtige natuurgebied nestelen o.a. ijsvogels, mandarijneenden, goudvinken en eekhoorns. Ook kan men er kuddes reeën zien drinken uit de Bosbeek. In het voorjaar gebruikt de jeugd van de R.S.G. voor hun examen- en vakantie-feesten de zandverstuivingen aan de oevers, hetgeen dan gepaard gaat met grote vreugdevuren en wat al niet meer. Niet altijd wordt dit door de omwonenden en natuurliefhebbers op prijs gesteld.

Poortweg 2 en de familie Jan Kruit

In de middeleeuwen leeft in een boerderij aan de achterkant van het huidige Boschhuis een welgestelde familie met de naam Theis, later ook Tijs, Teis en Tees genoemd. De familie stamt af van een monnik van de orde der Kruissheren uit het nabijgelegen klooster. De familie Theis pacht de boerderij en twintig hectare landbouwgrond van de commandeur van de gemeente Groningen. In 1672 krijgt Theis toestemming een keuterij te bouwen op de plaats waar nu Poortweg 2 is. De betreffende kavel is 20 are groot. In 1794 moet de familie Theis, door ziekte en financiële problemen geteisterd, verhuizen naar de keuterij. Midden negentiende eeuw komt ene Jan Kruit uit Borger naar Ter Apel en trouwt met Grietje Theis. Vanaf circa 1860 pacht het echtpaar Kruit-Theis de keuterij. Na nog twee generaties Jan Kruit komen Jan Kruit en Aaltje Eefting, de ouders van de huidige Jan Kruit in beeld. Het tot een boerderij uitgegroeide pand en bijbehorende gronden worden van de gemeente Groningen gepacht. Het echtpaar beheert een z.g. gemengd bedrijf met acht koeien, vier pinken, twee varkens, twee paarden (later vervangen door tractoren) en negentien hectare landbouwgrond, ooit in een ver verleden ontgonnen door de familie Theis, Teis, Tijs of Tees....

Jan Kruit IV

In 1956 wordt het echtpaar Kruit-Eefting aan de Poortweg 2 verblijd met de geboorte van een zoon. Na de drie dochters, geboren in de jaren veertig, heeft niemand daar eigenlijk nog op gerekend. Net als zijn voorvaders wordt het nakomertje uiteraard Jan genoemd.

Jan bezoekt het kleuter- en lager onderwijs op de school van meester Laarman aan de Schotslaan. Hij wordt zoals bijna alle Ter Apeler kinderen lid van gymnastiekvereniging T.G.A.V. en haalt zijn zwemdiploma's bij badmeester Heinie ter Veen in het aloude Moekesgat. Zijn relaxte leventje speelt zich vooral af op de boerderij en in het bos. Tijdens de oogsttijd moet Jan echter vol aan de bak. In 1968 gaat hij over naar het middelbaar onderwijs. Zijn drie oudere zusters Ali, Aaltje en Jannie hebben de U.L.O. of de Huishoudschool bezocht.

De Mammoetwet doet echter op dat moment zijn intrede en Jan hoort dus bij de allereerste lichting van het nieuwe schoolsysteem, in zijn geval de M.A.V.O.. Hij is ondertussen gaan handballen bij Jahn II (later Pelops/Pegasus) en begint mede door invloeden van biologieleerleraar Kees van Deursen honingbijen te houden. Als Jan veertien is, overlijdt zijn vader totaal onverwachts aan een acute hartstilstand. De jonge Kruit verwerkt dit op zijn geheel eigen wijze.

Leraren uit die tijd zijn o.a. Wagt, Doornbos, Pim Smid, Clarien Bouman en de lerares Engels met de fraaie en onvergetelijke naam, Mevrouw Schouten Hogendijk Schim van der Loef. In die jaren gebeurt er weinig spannends op de R.S.G. . Zowel leerlingen als leraren lijken zoekende en (ver)dwalende in de nieuwe schoolsystemen. Er wordt bar weinig georganiseerd en er is niet veel contact tussen leraren en leerlingen. Af en toe een schoolfeest in hal of kantine en dat is het dan.

Het snoepwinkeltje van melkboer Sikko Bos, in zijn schuurtje aan de Bentlagestraat, wordt in die jaren in de pauzes regelmatig bezocht. Niet iedereen rekent altijd af.

Een anekdote: "Als je uit de klas wordt gestuurd, komt je naam op de achterkant van de sigarendoos van Deelstra te staan. Aan het eind van de dag is de doos leeg en verdwijnt bijna altijd op raadselachtige wijze, inclusief de naam...".

Na de M.A.V.O. afgerond te hebben, slaagt Jan in 1975 voor de H.A.V.O.. Hij houdt een positief gevoel over aan de school, hij heeft er genoeg geleerd. Via allerlei baantjes in o.a. de agrarische sector en de automatisering wordt hij eind jaren negentig commandant bij de brandweer van de AVEBE, een beroep dat hij nu nog steeds uitoefent.

Jan is een gepassioneerd imker met tal van bijenvolken van het ras 'carnica'. Hij heeft een vijftal bestuursfuncties in zowel locale als nationale bijenwereld. Ook is hij betrokken bij de organisatie van de jaarlijkse Boeskoolmarkt in Ter Apel. Hij is lid van de vrijwillige brandweer van het ovalracegebieden op de Polderputten, en een begenadigd hobbyfotograaf. Tenslotte, Jan Kruit is medeoprichter van de buurtvereniging 'de Kloosterenclave'. Voorwaar een actief en dynamisch leven. "Ik ben er tevreden mee en heb geluk gehad met mijn keuzes". Jan is al jaren gelukkig getrouwd met Marga Buurman uit Vledderveen. Zij hebben twee prachtige R.S.G.-dochters: Marlouk en Anne.....

Marlouk

Geboren in 1994. Ze volgt het lager onderwijs op de R.K. Bonifatiuschool in Ter Apel, moeder Marga is namelijk katholiek. In 2006 gaat Marlouk naar de R.S.G.. Zij kiest op den duur voor V.W.O.- plus (athe-neum + Latijn) en zit nu in de vijfde klas. Dit gaat haar prima af en ze heeft nog veel tijd over om er leuke dingen bij te doen.

Zo zingt ze enige tijd in twee leerlingenbandjes 'All Right' en 'No Problem' en heeft Marlouk een succesvol optreden in het programma 'De Noordmannen' van R.T.V Noord met Alex Vissering en Okkie Smit. Nog steeds zingt ze wekelijks bij het jongerenkoor 'Friends in Harmony'. Streetdance is al jaren een passie van haar. Ooit deed ze aan voetballen maar schakelde na een heftige blessure over op volleybal.

RSG familie Kruit, links dochters Marlouk en Anne, rechts vader Jan

Hiermee moest ze stoppen omdat het niet te combineren was met haar baantje bij een plaatselijke drogisterij. Schoolfeesten zijn er gemiddeld 3 keer per jaar, op diverse locaties.

Uitgaan doen Marlouk en haar vriendinnen in café Full House, het vroegere Hotel Star aan de Stationsstraat. "Toch jammer dat Bermuda weg is". Verdovende middelen worden er op de R.S.G. volgens haar niet gebruikt. Het blijft bij een biertje. "De R.S.G. is echt een prima school. Er is veel contact met de leraren en je wordt goed opgevangen en begeleid. Een erg leuke leraar is meneer Groen, die geeft geschiedenis. Daarom vind ik geschiedenis ook zo'n leuk vak". Met haar klas ging ze per bus op werkweek naar Parijs en Tsjechië. Naar Rome reisden ze per vliegtuig. De eerste keer van haar leven. 'Bellissimo'...

Marlouk zit nog anderhalf jaar op de R.S.G.. Dan hoopt ze een jaar, voor de Spaanse taal, naar een High-school in Argentinië te kunnen gaan. Daarna wil ze een universitaire opleiding in Groningen gaan doen. Welke weet ze nog niet. "Het is fantastisch om in Ter Apel te wonen, te leven en naar school te gaan. Maar na het V.W.O. moet je weg zijn.....".

Anne

Anne is geboren in 1996. Ze volgt het katholieke onderwijs in Ter Apel en gaat in 2009 naar de R.S.G. Ze zit in de tweede klas, H.A.V.O./V.W.O.. Haar voorkeur gaat uit naar het V.W.O.. De keus wordt in mei dit jaar gemaakt. Haar favoriete vakken zijn Duits en geschiedenis, dit door de leuke leraren, mevrouw Hulshof en meneer Eggens.

Ook Anne gaat graag naar de R.S.G en kan eigenlijk geen minpunten van de school opnoemen. Een echte toekomstvisie heeft ze nog niet. Maar die komt vanzelf vindt ze. Net als haar zus is ze in haar element op de computer. De tekstverwerker en internet gebruikt ze veel voor o.a. verslagen en scripties. PowerPoint zet ze in voor de spreekbeurten. In de klas zelf wordt verder geen gebruik gemaakt van de computer. Ook het digitale schoolbord gebruikt men nog niet optimaal.

Met de vriendinnen, die samen met haar frequent per fiets al zingend bij huize Kruit verschijnen, luistert ze naar hedendaagse popmuziek. Ook gaan ze samen winkelen en af en toe naar de bioscoop. Uitgaan is er helaas nog niet bij. Behalve actief lid van scoutinggroep 'Guy de Fongalland' is ze net als zus Marlouk een gedreven streetdanseres. In de zomer ontvangen de Kruitjes leden van dans-

groepen uit de hele wereld die optreden op het Sivo-dansfestival in Odoorn. Tal van internationale vrienden hebben ze hier al aan overgehouden. Anne vindt Ter Apel best fijn om te wonen, maar er is helaas voor haar leeftijdscategorie erg weinig te doen. Toch geeft ze haar leven een dikke acht. "Maar er moet iets te wensen overblijven..."

Voor Jan en Marga Kruit is de toekomst al voor een gedeelte ingevuld. Ze zijn tevreden en geven hun leven tot nu toe een dikke voldoende. Marlouk en Anne hebben nog een groot deel van hun leven voor zich. Ze kijken verwachtingsvol en optimistisch uit naar hun toekomst. De monnik Theis van de orde der Kruisheren in Ter Apel zal vanuit de hemel vast en zeker glunderend en goedkeurend op zijn verre nakomelingen neerzien...

Hans Wachters

REÜNIES 1971 - 2002

Kennelijk is er een grote behoefte bij de oud-leerlingen van de R.H.B.S. of RSG om de contacten van hun schooltijd gaande te houden. Na de eerste reünie van 1946 (elders in het boek beschreven), volgt de tweede in 1971 als het vijftigjarig bestaan van de school wordt gevierd. Daarna volgen de reünies zich in strak tempo op. Reünies worden gehouden in 1981, 1991 en 2002. De reünie van 2011 staat al weer voor de deur. Hieronder beschrijven we kort de jubileumbijeenkomsten.

1971

Het vijftigjarig bestaan van de school wordt groots herdacht. Op vrijdag 15 oktober begint het geheel met een officiële bijeenkomst in het klooster. De minister van onderwijs, mr. C. van Veen, voert het woord. Hij meent dat de school haar belang voor de regio duidelijk bewezen heeft. Burgemeester Loopstra betreurt het feit dat zoveel talenten uit de regio het gebied verlaten hebben nadat ze een diploma hebben behaald. Hij hoopt om meer werkgelegenheid om de jeugd voor de gemeente te kunnen behouden. De heer Zegering Hadders voert het woord namens de Lindeijer-vereniging en mevrouw Lindeijer spreekt ook. Tijdens deze bijeenkomst wordt ook het gedenkboek, geschreven door Lagerweij en Bodewitz aangeboden aan de minister. Architect Westerhout is één van de eregasten.

De bijeenkomst wordt daarna samen met honderden reünisten op feestelijke wijze vervolgd in het Boschhuis. De school krijgt als verjaardagscadeau van de reünisten een vleugel aangeboden. De zaterdag bestaat uit een aantal activiteiten. Er is een voetralley, een snertmaaltijd in het internaat, en een grote optocht van oud-leerlingen door het dorp. Reünisten kunnen tussen de activiteiten door eten en drinken

in het B-gebouw aan de Bentlagestraat. 's Avonds brengt Lagerweij een cabaretprogramma waar de school en haar medewerkers centraal in staan. In "Vuurwerk voor een School" wordt aangedrongen op een verdergaande democratisering van het onderwijs. In het lied "I Did It My Way", voor vele bezoekers het hoogtepunt van de show, wordt leraar Eijkelboom met veel weemoed bezongen. Eijkelboom heeft voor de zomervakantie van dat jaar afscheid genomen.

Voor de doorzetters onder de reünisten is er op de zondag is een auto-ralley door Westerwolde.

De reünie is een groot succes. Er wordt daarom besloten om de 'Stichting 50 jaar Voortgezet Rijksonderwijs te Ter Apel' (leden van het bestuur: Havinga, Wolf, Bodewitz, Sassen) niet te ontbinden, maar aan te houden tot de volgende reünie.

1981

De reünie van 1981 kent een wat bescheiden karakter. Feitelijk gaat het hier om een reünie van de Lindeijer-vereniging op zaterdag 17 oktober. De school besluit dan een open middag te organiseren. Er is een expositie van foto's en documenten, er wordt een film vertoond en er zijn "showlessen in de oude stijl". Centraal tijdens de herdenking van 1981 staat "De Zetmeelshow", een musical van - alweer - Henk Lagerweij. Zoals een uitnodiging voor de avond zegt, put men zijn inspiratie "uit de streekgebonden problematiek rond de school en de leerlingen. Maatschappelijke problemen van de regio, nauw verbonden met de aardappelen en de zetmeel van de AVEBE hebben tot de naam 'Zetmeelshow' geleid." De opvoeringen zijn in het Boschhuis op 9 en 10 oktober 1981 (kaarten a fl. 2,- zijn verkrijgbaar bij de conciërges).

1991 en 2002

De reünies van 1991 en 2002 hebben in grote lijnen dezelfde opzet. Er wordt naast de school een grote feesttent neergezet waar men elkaar 's middags kan ontmoeten en kan "bijpraten". Ook kan men een foto-expositie bekijken. 's Avonds is er een groot feest.

De reünie van 2002 zou (uiteraard) in 2001 plaatsvinden ter gelegenheid van het tachtig-jarig bestaan. Vanwege de Mkt-crisis die in dat jaar heerst, wordt besloten de viering een jaar uit te stellen. Grote animator van deze reünies (evenals die van 2011) is Tjeerd Bosklopper. Beide reünies verlopen succesvol met veel oud-leerlingen.

36 JAAR OP DE RSG TER ADEL; WAT EEN TIJD!

Portret Hans Oolders
door Rob van Eek

Mijn eigen middelbare school examen vond nog plaats op de H.B.S. (-A) en toen ik na mijn studie in Groningen aan de RSG ging werken, had er ongeveer een revolutie in de onderwijswereld plaatsgevonden: de Mammoetwet had zijn intrede gedaan. Wat een verschil!

Ik dacht te gaan werken in een systeem, dat ik als leerling zo goed kende, maar bij alle onzekerheden van de beginnende leraar kwam die verandering er ook nog bij. Wat mij vooral opviel, was, dat de docent min of meer 'van z'n voetstuk was gevallen'. Natuurlijk was ik wel een product van de tijd en had tijdens mijn studie de democratiseringsbeweging zelf meegeemaakt, waardoor aanpak, tentamens en examens na 1968 wel even iets anders verliepen dan daarvoor.

Een oud-docent Economie (toen nog Handelskennis en -recht) uit mijn eigen H.B.S.-tijd in Emmen verzuchtte in die tijd: "Hans, wat toen allemaal kon, kan nu absoluut niet meer". Hij doelde daarbij voornamelijk op het feit, dat hij 10 minuten uitleg gaf en dan zijn (Engelse) roman uit de lessenaar (!) haalde, terwijl wij de opgaven uit het boek maakten. Nog niet zo lang geleden werd juist dit systeem - van korte uitleg en dan aan het werk - door de politiek gepropageerd onder het mom van 'meer zelfstandigheid voor de leerling'. In mijn carrière op de RSG ben ik meer van dat soort herhalingen van zetten tegengekomen.

Terug naar 1972. Eigenlijk had ik er na mijn sollicitatiebezoek niet zoveel vertrouwen in, dat ik aangenomen zou worden, nadat ik bij binnenkomst in het schoolgebouw de rector voor de conciërge had aangezien. De verrassing was daarom des te groter,

temeer, omdat een 'akte van onmisbaarheid' mij daarmee van de dienstplicht bevrijdde. Het was de periode, waarin kinderen uit de geboortegolf van vlak na de tweede wereldoorlog de posities in het onderwijs innamen; allemaal op een of andere manier beïnvloed door de roerige jaren zestig. Uit latere gesprekken met leerlingen uit die tijd heb ik wel eens begrepen, dat onze generatie ook een wat andere lesaanpak had, maar wellicht kwam dat ook alleen maar, omdat we allemaal vrij jong waren.

In ieder geval begon ik in augustus mijn loopbaan samen met Bertie Wijshake en Rob Huver, beiden voor Engels en beiden -samen met mij- in het B-gebouw (de voormalige U.L.O.).

Hard werken, die eerste jaren: voorbereiden van de lessen (vaak uren te veel) en de dagelijkse strijd tussen de (jonge) docent en de leerlingen, die soms maar enkele jaren jonger waren.

De klassen uit die beginperiode blijven me ook altijd bij. Ik prijs me gelukkig, dat ik -wonende in Ter Apel - regelmatig, zo niet dagelijks, oud-leerlingen tref. Velen hebben nu zelf al lang kinderen, die dan ook weer naar de RSG gaan, of zelfs die opleiding al weer achter de rug hebben. Ooit heb ik me voorgenomen, dat als er een leerling tegen me zou zeggen: "Meneer, U moet de groeten hebben van mijn oma; die heeft ook nog bij U in de klas gezeten", ik dan toch zou moeten overwegen te stoppen. Want gek genoeg is het bij die ene sollicitatie op de RSG gebeven en heb ik aanvankelijk nauwelijks de behoefte gevoeld om eens verder te kijken. En toen die behoefte er wel was, wilden mijn kinderen niet meer weg.

Uit die beginperiode is mij vooral mijn eerste 4 Athklas bijgebleven, verdeeld in een A en een B klas met samen 29 leerlingen (de 4 Havo parallelklas

moest het doen met 19 leerlingen). Achteraf zeg ik wel eens, dat ik van deze klas het vak heb geleerd. In ieder geval trakteerden zij alle lesgevende docenten in hun eindexamenjaar op een spetterend cabaret op de trap van het B-gebouw, waarbij ze van de meeste docenten een zeer rake karakterisering gaven.

In 1973 verscheen in mijn 4H6 (=cluster 6) vanuit Stadskanaal ene Hendrik Wams, die mij het grootste gedeelte van mijn loopbaan heeft begeleid op school. Uiteindelijk zaten we schouder aan schouder in de personeelscommissie. Wat ik mij goed nog herinner, is, dat Hendrik vooral door zijn eigen klasgenoten in het oitje werd genomen (en omgekeerd), maar wanneer leerlingen uit een andere klas dat deden, zij het als een blok voor Hendrik opnamen. In de parallelklas kom ik ook tegen; Tjark Polée, (later nog werkzaam als docent op de RSG), Kor Kloen (nog onlangs voorzitter van de Medezeggenschapsraad RSG) en tal van 'internaters'!

Leerlingen uit die tijd weten ook nog wel, hoe ze automobilisten tot razernij brachten, door tergend langzaam en in een gesloten colonne de Stationsstraat over te steken bij de leswisseling. En dat leidde echt wel eens tot gevaarlijke situaties.

In het jaar van Hendrik Wams vond ook de deelname aan mijn eerste werkweek plaats: 'De Weser; van de bron tot aan de monding', van begin tot eind opgezet door collega Pim Smid, die ook nog eens chauffeur van de bus was (zou je nu toch niet meer om hoeven komen!). De werkweek vond bovendien niet in de

derde klas plaats, maar in de maand september in de vierde klas (helemaal niet zo'n gek tijdstip).

Jaren heb ik met Hendrik herinneringen opgehaald aan die reis, aan Gea en Gea, aan Thea en Jannie (wat is er toch van hen geworden?). Omdat niemand mij verteld had, dat je weliswaar verantwoordelijk was, maar aan de andere kant ook eens je rust moest nemen, was dit waarschijnlijk de meest vermoeiende werkweek uit mijn carrière. Dat heb ik later dus wel anders gedaan, geloof ik.

De begeleiding van beginnende docenten ging in mijn geval in die tijd ongeveer zo: in de contacten met vakcollega Bernard Bokel gaf ik aan, welke aanpak ik in de klas wilde uitproberen. Steevast kreeg ik daarvoor de instemming van hem ("moet je maar proberen") en steevast was het antwoord (als het niet het resultaat bracht, dat ik er van gehoopt had): "dat had ik wel verwacht". Toch denk ik, dat die aanpak van vallen en opstaan bij mij het beste heeft gewerkt.

Na die eerste werkweek volgden er nog velen, want ik had de smaak wel te pakken gekregen. Bovendien bleek het een uitstekende manier om op een andere manier met leerlingen in contact te komen. De voordelen daarvan merkte je tot en met het eindexamen en vaak nog langer.

Na nog een keer de Weserreis en met 3Nato (3 jarige mavo) naar Brilon (na hun eindexamen; dan kun je je lol op!), volgden de – door docenten van A tot Z zelf opgezette - reizen naar Engeland (Bath), Straatsburg (met collega's Fokkema en van Dijk),

Het B-gebouw waar met name Engels en Duits werd gegeven.

tallose malen naar West-Berlijn en later Oost-Berlijn (met vaak wisselende begeleiding) en bijna net zo vaak naar de Elzas (ook met wisselende begeleiding).

Over deze reizen bestaan tal van anekdotes en sterke verhalen, die overigens in de loop van de tijd steeds sterker zijn geworden. Een greep: de Rijn stroomt volgens sommige leerlingen langs Zwolle; in de Elzas langs de Rijn liggen de advokaatvelden en 's nachts mag je niet naar het toilet, als dat niet in je programaboekje staat; de roepie-roepie is de meest zeldzame vogel, die tijdens een reis is gespot en Franse bejaarden mogen van de BOD altijd nog een laatste vakantie houden in Mittelwahr. In de DDR - "een land zonder criminaliteit"- werden wel de spiegels van de bus gestolen en Jan van Winsum heeft als "Belgische reisleader" in dat land een nachtclub van de STASI bezocht.

Na nog een doe-werkweek in Bozidar (Tsjechië), houd ik mij sinds 2003 –in het kader van de internationalisering en het Model European Parliament – bezig met een kleinschalige uitwisseling van leerlingen met Estland. Zeer leerzaam en zeker de moeite waard.

Al schrijvende kom ik overigens tot de conclusie, dat alles, wat ik naast het lesgeven nog deed, voor mezelf van grote waarde was. Collega Bosklopper noemde dat ooit: 'de krenten in de pap', maar waarschijnlijk was dat voor de leerlingen evenzo. Ik denk dan ook aan tal van acties, die we gevoerd hebben, veelal samen met collega Rob van Eek: er werd een RSG-sticker ontworpen- jaren het logo van de school-, goede doelen werden ondersteund, de actie 'red de pelikanen" (die eigenlijk roerdompen waren) leidde tot restauratie van de vogels op het dak van de school, etc. Ook de leerlingenvereniging 'Gaudeamus' was daarbij vaak van de partij (Ina Marten, Mark Reinders, Ilse Borgesius, Niels Kleve zijn bijvoorbeeld namen, die me zo te binnen schieten). Soms had ik het met dit soort zaken drukker, dan met lesgeven.

Ooit hebben mijn collega's me zelfs zover gekregen, dat ik het lied 'Papa' van Stef Bos, maar dan met een aangepaste tekst, in een schoolmusical zong. Trouwens tijdens een reünie, samen met Dick Stubbe en Jan den Boer, was daar ook nog het lied: 'Reünie in 't Noorden', vrij naar Rooie Rinus en Pé Daalemmer.

Acties van een heel ander soort waren de staking in 1982 tegen de kortingsplannen op het onderwijs van

toenmalig minister Deetman (school een week plat; leerlingen blij; ouders wat minder; dagelijkse stakingsbijeenkomsten in hotel Star) en het ontvreemden van de bel uit de hal van het B-Gebouw, toen duidelijk werd, dat deze locatie zou worden gesloopt.

Bij de opening van de nieuwe kantine (die volgens rector Sakkers 'gemeenschapsruimte'(!) moest heten) is diezelfde bel door de bedroefde collega's uit het B-Gebouw weer aan de rector overhandigd. De bel heeft in de kantine nog steeds een plek. Wel heeft het maar een haartje gescheeld of er was aangifte van diefstal van een bel gedaan door de school.

Het B-Gebouw: wie er les heeft gehad of les heeft gegeven zal dit gebouw en het sfeertje niet snel vergeten: de conciërges, zoals o.a. Rozema, Egges (!), Hilberts, Penning, Rey en collega's als Van Delden, Huver, Wijshake, Schouten-Hoogendijk- Schim v/d Loef (de 'diva'), Prins, Groeneweg, Groen, Heyman, Smid, en dan vergeet ik er vast nog een paar. Achter het B-Gebouw stond dan nog noodgebouw, het 'Île de France', met de collega's Tilmans (later Nieuwenhuizen), Fokkema, van Dijk. Weer later werd hier handvaardigheid/techniek ondergebracht met o.a. collega Weits.

Ook in die tijd deed een Duits cabaretier 'Otto Waalkes' met zijn grappen en grollen (op de plaat en geluidsband) zijn intrede in mijn lessen. Nog verbaas ik me erover, hoe hard leerlingen bereid waren te werken, als er aan het eind van de les een stukje 'Otto' beluisterd mocht worden. Collega Johan Lambeek nam later uitzendingen van de Duitse TV op en toen was het feest helemaal compleet. 'Het doel heiligt de middelen' zullen we maar zeggen. Een paar jaar geleden heb ik nog eens geprobeerd om leerlingen warm te krijgen voor 'der Otto', maar tot mijn verbijstering werd niet meer op het 'juiste' moment gelachen en moest ik moppen gaan uitleggen. Slechtere leerlingen? Nou nee, gewoon uit de tijd!

Als je 38 jaar aan de RSG Ter Apel hebt gewerkt, heb je een hoop dingen en mensen aan je voorbij zien trekken en de school telkens groter zien worden. De gemoedelijkheid van het 'dorpsschooltje' is verdwenen en heeft langzamerhand plaats gemaakt voor een organisatie, die noodgedwongen (en anders wel door de directieven van de inspectie en politiek) strakker georganiseerd moest worden.

Dat daarbij telkens andere eisen aan de rector en schoolleiding gesteld worden, spreekt voor zich. In

de tijd, dat Havinga naar Ter Apel kwam, bestond er nog geen Benoemingsadviescommissie; 'slechte mededelingen' kwamen altijd uit Zoetermeer en de 'plezierige mededelingen' van de rector zelf. Bij Sakkers was de benoeming al heel anders: helemaal in de tijdgeest heeft Zoetermeer tot het einde aan toe pogingen ondernomen om een vrouwelijke sollicitant naar voren te schuiven. Het is maar goed dat dat niet is gelukt, want onder zijn leiding zijn een aantal belangrijke zaken tot stand gekomen. Bij Van Hoorn had de school (lees: de bestuurscommissie) de uitverkiezing en benoeming weer helemaal in eigen hand.

Heel bijzonder in een loopbaan is toch wel, dat een oud-leerling, Henk Dekker, na Van Hoorn tot rector benoemd wordt. Uit mijn oude agenda's blijkt, dat ik hem van 1976 t/m 1980 in resp. Havo en Atheneum heb lesgegeven. Met zijn benoeming is er ook een nieuw schoolbestuur aangetreden en zijn de docenten kort daarna ingedeeld in teams, aangestuurd door een teamleider. Daarmee is de oude (team)indeling van brugklassen, mavo (vbo-vmbo), havo en vwo definitief losgelaten en gaat de schaalvergroting ook zijn tol eisen. Wel is de school, die in de prognose van het ministerie eind vorige eeuw al geen leerlingen meer zou hebben, volledig uit z'n jas gegroeid. Vanuit de lerarenraad uit de jaren tachtig en de medezeggenschapsraad, die daarop (wettelijk) volgde, heb ik die ontwikkeling van dichtbij gevolgd.

Toen ik als jonge docent Duitse taal- en letterkunde naar Ter Apel kwam, was er al een uitwisseling met het Gymnasium in Papenburg in Duitsland. Die bestond er voornamelijk uit, dat er – naar ik meen – één keer per jaar een massale sportuitwisseling plaatsvond. Verder dan de sportzaal kwam men meestal niet en dat Nederlandse en Duitse leerlingen nu echt met elkaar in contact kwamen, kan ook niet gezegd worden. Na het onfortuinlijk verlies van het Nederlandse elftal van Duitsland in de finale van het wereldkampioenschap voetbal van 1974 onttaarde bovendien elke sportuitwisseling in een 'Nederland-Duitsland'.

Als beginnend docent werd ik ooit één minuut voor de les verrast met de mededeling van rector Havinga, dat er 'een delegatie van de Duitse schoolleiding mijn les kwam bezoeken'. Of ik dat ook leuk vond, werd niet gevraagd.

Jaren later kreeg ik het verzoek, of ik als docent Duits wilde meewerken aan andere opzet van de uitwisse-

ling. Aanvankelijk met de heer Seemann en vrij vlot daarna met Josef Simbeck ('ein Bayer in Niedersachsen') houdt die uitwisseling tot op de dag van vandaag stand.

De nadruk is op taal, communicatie en samenwerking komen te liggen. De eendaagse uitwisseling werd een tweedaagse met overnachting. De uitdaging bestond er voor ons - samen met collega Henk de Boer en aan Duitse kant Frau Annedore Loblein - uit, om elk jaar weer iets nieuws te bedenken, zoals het uitbeelden van het kerstverhaal, het bouwen van een brug of een actie 'spinning' voor KiKa. Leerlingen uit de VWO-afdeling konden niet om de uitwisseling heen, omdat die min of meer tot het lesprogramma van de vierde klas behoorde. Ook leerlingen uit het VBO (TCA) gingen trouwens ooit naar Papenburg om in het talenpracticum aldaar (bij ons was het talenpracticum toen al jaren afgeschaft) na één jaar Duits een examen(tje) te doen. Met plezier denk ik daaraan terug, evenals waarschijnlijk mevrouw Vuurboom.

En dan: *mijn* leerlingen: duizenden zullen het geweest zijn, op alle niveaus. Van sommigen ben ik de naam vergeten, van anderen vergeet je de naam nooit weer. Aan velen denk ik met plezier terug, anderen zou ik nog wel eens achter het behang willen plakken. Sommige leerlingen heb ik in hun schooltijd beter leren kennen dan anderen. De één had nu eenmaal ook meer begeleiding nodig dan de ander. Aan de andere kant zal de één ook wat meer van mij (of mijn vak) wakker hebben gelegen, dan de ander; uiteindelijk moest er natuurlijk wel iets geleerd worden. Weet in ieder geval, dat ik het lesgeven altijd erg plezierig heb gevonden als ik al een keer boos werd, dat (meestal) gespeelde boosheid was.

Bijzonder vond ik (en dat was het zeker voor de Duitse collega's, omdat het daar niet is toegestaan), dat ik mijn eigen kinderen zelf in de klas heb gehad. Bijzonder ook, dat ik aan zoveel kinderen van collega's les heb mogen geven. Nu bovendien twee van mijn zonen getrouwd zijn met klasgenotes uit hun RSG-tijd, tref ik regelmatig bij allerlei gebeurtenissen ook andere oud-leerlingen en worden uiteraard herinneringen opgehaald. Zo is mijn leven bijna tot een permanente reünie geworden.

Op 1 april 2010 ben ik gestopt met de werkzaamheden op "mijn" school.

H.J. Oolders

